

259. Nowe stanowiska rzadkich gatunków z rodzajów *Hylaeus* FABRICIUS, 1793 i *Ceratina* LATREILLE, 1802 (*Hymenoptera: Apoidea*)

New localities of rare species of the genus *Hylaeus* FABRICIUS, 1793 and *Ceratina* LATREILLE, 1802 (*Hymenoptera: Apoidea*)

KEY WORDS: *Hymenoptera, Apoidea, Hylaeus, Ceratina*, records, Poland.

Hylaeus cornuta CURTIS, 1831

- Kotlina Gorzowska: WU14 Gorzów Wielkopolski, 1927[?] 1 ♀, 1 ♂, leg. G. GÖTZE. Okazy z niewielkiego fragmentu poniemieckiego zbioru przekazanego mi okazjonalnie przez prof. Jana ZABŁOCKIEGO w latach 70-tych (niemal cała kolekcja prof. J. ZABŁOCKIEGO została przekazana do Muzeum Zoologii Systematycznej i Doświadczalnej w Krakowie).
- Dolina dolnej Wisły: CD09 Bydgoszcz - ATR, 27 VI 1999, 1 ♀; CD19 Bydgoszcz - Fordon, 27 VI 1999 1 ♀; CE10 Strzelce Dolne, 23 VII 1999 1 ♀ – leg. R. KRIGER.

Gatunek medyterranejski, w Europie rozprzestrzeniony od Hiszpanii po Kaukaz, na północ wykazywany aż po Danię; w Alpach sięga do 1500 m n.p.m. W Polsce był już wykazywany z Nakłą nad Notecią w 1911 r. przez V. TORKA'ę i potwierdzony w 1999 r. przez R. KRIGER'a, a w latach 90-tych podawany także z Puław. Do odszukania są inne stanowiska w dolinach większych rzek, zwłaszcza Noteci, Warty i Wisły.

Ceratina cucurbitina (ROSSI, 1792)

- Kotlina Gorzowska: WU14 Gorzów Wielkopolski, 10 VI 1929[?] 1 ♀, leg. G. GÖTZE. Okaz z wyżej wymienionego zbioru prof. J. ZABŁOCKIEGO.

Gatunek południowoeuropejski. W Polsce znany tylko z Kotliny Toruńskiej. Do odszukania są inne stanowiska w dolinach rzek Kotliny Berlińsko-Warszawskiej.

Tadeusz PAWLIKOWSKI, Toruń

260. O znamionku różowcu *Megastigmus rosae* BOUČEK, 1971 (*Hymenoptera: Torymidae*) wyhodowanym z owoców *Rosa* sp.

On *Megastigmus rosae* BOUČEK, 1971 (*Hymenoptera: Torymidae*) reared from fruits of *Rosa* sp.

KEY WORDS: *Hymenoptera, Torymidae, Megastigmus rosae, Rosa* sp., Switzerland.

W Visperterminen „Télwald” (Kanton Valais), Szwajcaria, 22 IV 1999 zbierano próby owoców i nasion drzew leśnych. Między innymi z krzewów róży *Rosa* sp. uzyskano kilkanaście owoców z ubiegłorocznego urodzaju. W wyniku prowadzonych hodowli w Katedrze Entomologii Leśnej AR w Krakowie, w okresie od 26 IV 1999 do 9 VI 1999 z tych owoców uzyskano 48 samic znamionka różowca *Megastigmus rosae* BOUČEK, 1971 (*Hymenoptera: Torymidae*). Wobec tego w tych owocach zasiedlenie nasion przez znamionka było bardzo silne. Uzyskanie wyłącznie okazów żeńskich potwierdza pogląd, że samce *M. rosae* występują rzadko.

W Europie w nasionach *Rosa* spp. rozwijają się dwa gatunki fitofagiczne z rodzaju *Megastigmus* DALMAN, 1820. Oprócz *M. rosae*, podawanego z Austrii, b. Czechosłowacji (BOUČEK 1971: Ent. Gaz., 22: 43-46), a którego zasięg obejmuje także Krym, Kaukaz i Ta-

dżykistan (NIKOL'SKAJA, ZEROVA 1978: [W:] MEDVEDEV (red.): Opred. po faune SSSR, 3 (2): 358-374.), powszechnie występującym gatunkiem jest znamionek różany *Megastigmus aculeatus* (SWEDERUS, 1795).

Pragnę bardzo serdecznie podziękować Panu Dr. Z. BOUČEK'owi za sprawdzenie oznaczenia gatunku.

Małgorzata SKRZYPCZYŃSKA, Kraków

261. Nowe stanowiska *Rhinomaceridae* (= *Nemonychidae*) (*Coleoptera*) w Polsce

New localities of *Rhinomaceridae* (= *Nemonychidae*) (*Coleoptera*) in Poland

KEY WORDS: *Coleoptera*, *Rhinomaceridae*, records, Poland.

Z obszaru Polski dotychczas wykazano 3 gatunki z rodziny ryjoszowatych (*Coleoptera*: *Rhinomaceridae*). W kraju podaje się, że *Rhinomacer attelaboides* FABR., jest dość rozpowszechniony, lecz rzadko spotykany, *Doydirhynchus austriacus* (OLIV.) rzadko i bardzo lokalnie występujący, a *Nemonyx lepturoides* (FABR.) odnotowany jest z nielicznych regionów geograficznych Polski.

Rhinomacer attelaboides FABRICIUS, 1787

- Pojezierze Pomorskie: Komrza (XV94), 20 IV 1978, 1 ex., leg. J. GUTOWSKI; Tuchola (XV94), 18 VI 1978, 2 exx., leg. A. MICHNOWICZ.
- Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Czerwonak (XU31), 9 V 1975, 5 exx., leg. L. BUCHHOLZ; Gaj (CD41), 10 VI 1996, 1 ex.; Gołuchów (YT05), 28 V 1995, 2 exx., leg. A. MELKE; Koziegłowy (XU31), 26 IV 1998, 9 exx.; rez. „Krajkowo” (XU38), 30 IV 1995, 1ex.; Leśnictwo Jasne Pole (XT84), 15 V 1989, 1 ex., leg. A. MELKE; Luboń (XU20), 20 V 1975, 1 ex.; Miszek (CD55), 6 V 1979, 1 ex., leg. J. GUTOWSKI; rez. „Meteoryt Morasko” (XU31), 11 V 1997, 1 ex.; Nowogród Bobrzański (WT13), 30 V 1986, 16 exx.; Piaski (XT45) 30 IV 2000 1ex., Puszczykowo (XT29), 21 IV 1988, 60 exx.; Poznań (XU31), 28 IV 1975, 7exx.; Siemianice (CB07), 25 IV 1978, 5 exx.; Zielona Góra (WT35), 9 V 1999, 3 exx.
- Puszcza Białowieża: Białowieża (FD94), 2 VI 1994, 7 exx., leg. J. GUTOWSKI.
- Roztocze: Biała Góra (FA79), 6 VI 1987, 3 exx., leg. L. BUCHHOLZ .

Jest to nowy gatunek dla Pojezierza Pomorskiego. W Polsce notowany rzadko (nie wykazano go z około 1/3 krain geograficznych).

Doydirhynchus austriacus (OLIVIER, 1807)

- Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Nowogród Bobrzański (WT13), 29 IV 1982, 1 ex.
- Podlasie: Puszcza Knyszyńska (FD94), 14 V 1989, 1 ex., leg. A. POKOJOWCZYK.
- Śląsk Dolny: Niemodlin (XS81), 28 V 1982, 1 ex., leg. H. SZOŁTYS.

Nie wykazany dotychczas z Podlasia. Gatunek bardzo rzadko notowany, jednak stwierdzony z ponad połowy krain geograficznych Polski.

Nemonyx lepturoides (FABRICIUS, 1801)

- Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Koziegłowy (XU31), 28 VI 1996, 1 ex.

Gatunek notowany w Polsce sporadycznie, wykazany z około 1/4 krain geograficznych.

Paweł STACHOWIAK, Koziegłowy k. Poznania